

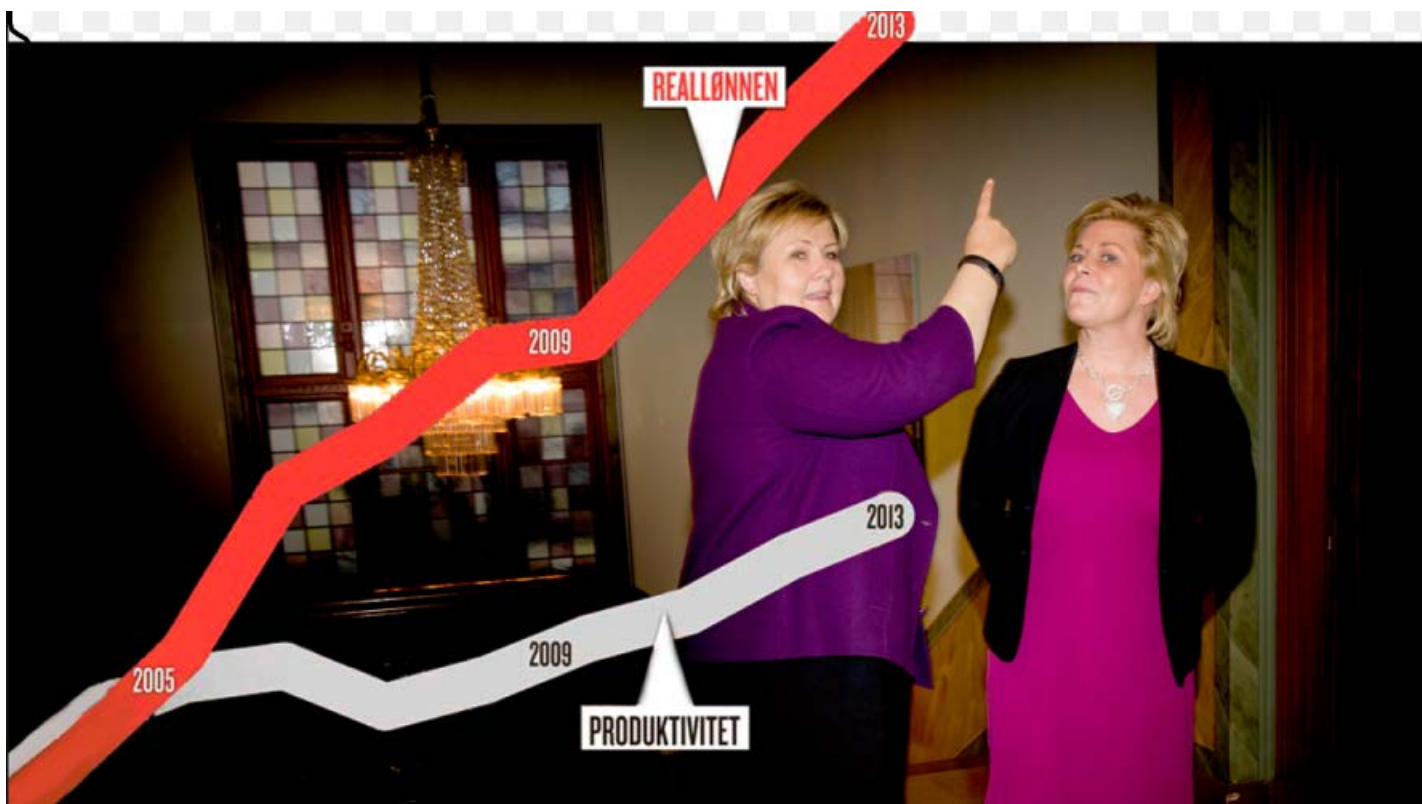
Produktivitetskommisjonen

Hva mener Ap?

Marianne Marthinsen
Finanspolitisk talsperson



Siv og Erna – skjevt ut i produktivetsdebatten



Manglende forståelse av sentrale økonomiske sammenhenger

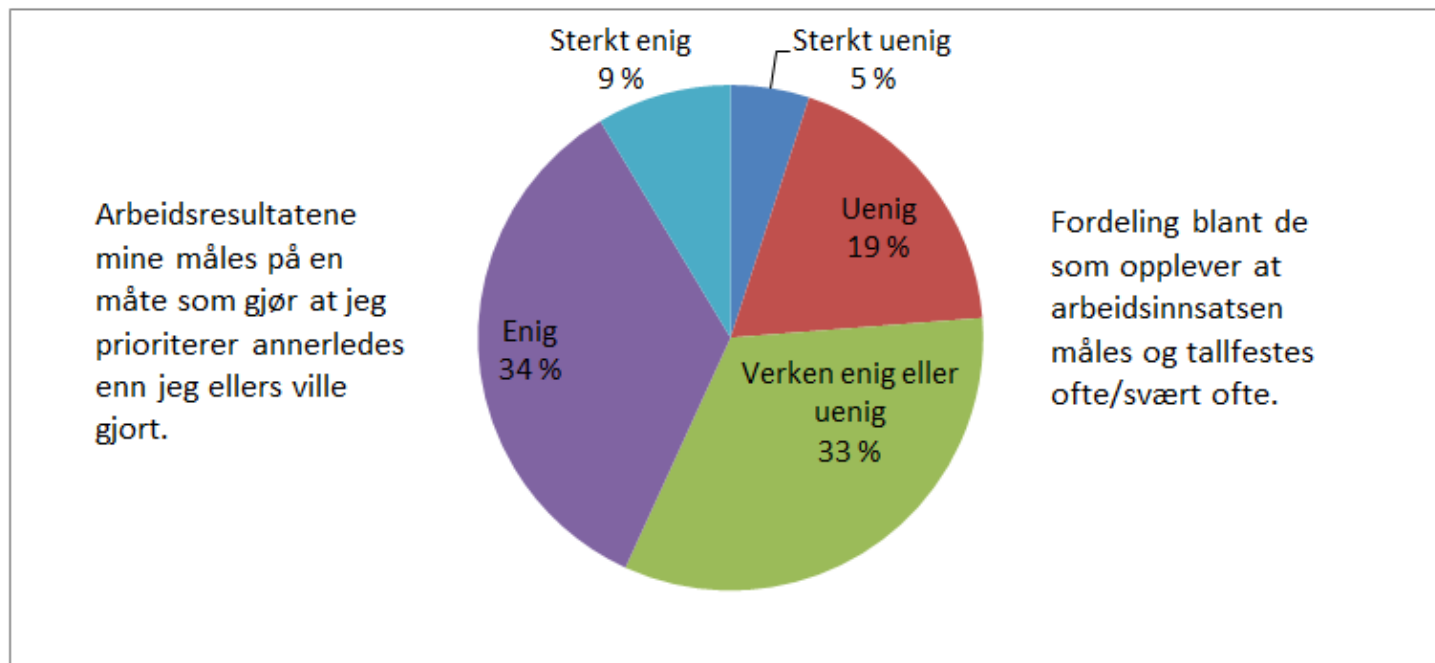


Utfordringer med ensidig fokus på produktivitet

- Motsetningsforhold mellom høy produktivitet per arbeidstime og inkluderende arbeidsliv
- Motsetningsforhold mellom høy produktivitet per arbeidstime og «labor herding» i nedgangstider
- Høyere produktivitet i ordets snevreste forstand ikke alltid ønskelig (særlig aktuelt i offentlig sektor)
- Forsøk på å inkludere kvalitet i målingen av produktivitet – måler det som er målbart. Feil incentiver.



Målstyring vs tillit



Figur 3



Forsøk på krisemaksimering

■ Ledende økonomer friskmelder norsk økonomi ■ I toppsjiktet internasjonalt

Spenner beina under Siv

I TETEN: Økonomiprofessor Kalle Moene mener den norske økonomien ligger godt an, og viser til en produktivitetsvekst i verdensklasse. Han får støtte fra Statistisk sentralbyrå.

ØKONOMI

Av Magnus Lysberg

Finansminister Siv Jensen felte en hard dom over produktiviteten i norsk økonomi da hun på tirsdag mottok produktivitetskomisjonens rapport om de rikas tilstand. – Jeg tror mange er overrasket over at det er et så stort potensial for å gjøre forbedringer. Det er en overordnet systemkritikk som kommer fra kommisjonen, sa Jensen til Klassekampen.

Nå går imidlertid ledende norske økonomer ut mot finansministerens virkelighetsbeskrivelse: Norsk økonomi er blant de mest produktive i

«Hvis du sparker alle ut av arbeidsstokken utenom de aller mest produktive, så gjør du ikke samfunnet som helhet mer produktiv»

ØKONOMIPROFESSOR KALLE MOENE

FAKTA

Produktivtetskommisjonen

- Kommisjonen ble satt ned av finansminister Siv Jensen i februar 2014.
- Har som mandat å finne ut av hvorfor produktivitetsveksten i Norge har dødd ut, og levere forslag til løsninger.
- Kommisjonen ledes av professor i samfunnsøkonomi Jørn Rattsø.



Klassekampen i går

verden, og produktivitetsveksten ligger i det internasjonale toppsjiktet.

– Det store bildet er at produktivitetsutviklingen i Norge er på nivå med USA, fra 1890 til i dag, sier Kalle Moene, professor i samfunnsøkonomi ved Universitetet i Oslo og leder for forskningssenteret Esop.

– I skandinaviske land har vi veldig mye mindre ubalans, og fruktene av produktivitetsveksten er mye bedre fordelt her enn andre steder, sier økonomiprofessoren.

Høy produktivitet i Spania
I årene etter finanskrisa har Spania hatt en stor produktivitetsvekst, på tross av at arbeidsledigheten har økt kraftig. OECD forklarer i en artikkel fra 2012 veksten delvis med økt arbeidsledighet. I og med at byggebransjen har lav produktivitet, og at mange arbeidere i sektoren nå går arbeidsløse, blir produktivitetstallet høyere.

– Dette viser jo at produktivitetstallet i seg selv bør problematiseres. Hvis du sparker alle ut av arbeidsstokken utenom de aller mest produktive, så gjør du ikke samfunnet som helhet mer produktiv, heller tvert imot, sier Moene.

Han mener at det er fare for at diskusjonen om produktivitet blir for enøyd oppatt av en teoretisk konkurransemodell, og for lite av det han kaller reell konkurranse.

– Høy produktivitet er et middel, ikke et mål i seg selv. Hvis vi legger for stor vekt bare på produktivitetstallet, så er det en fare for at vi blir for oppmerksomme på ideell konkurranse, altså en teoretisk kostnadskonkurranse, og glemmer den reelle konkurransen, sier Moene.

Han mener at den skandinaviske modellens suksess er øvnen til å delta i denne reelle konkurransen.

– Vi har fått til den dynamiske konkurransen, altså konkurranse om nye teknologiske løsninger og nye måter å organisere produksjon, økonomi og hele samfunnet på, sier Moene. Han viser til at små land med åpne økonomier med mer reell dynamisk konkurranse har større velferdsstøtser, kollektive ordninger og mindre økonomiske forskjeller.

Ligger i tetsjiktet
Moene friskmelder av norsk økonomi får støtte fra seniorforsker Erling Holmøy ved Statistisk sentralbyrå.

Holmøy viser til at realinntekten i Norge er høyere enn i nesten alle andre land.

– Det skyldes i hovedsak mange år med relativt høy produktivitetsvekst, ikke bare innen olje og gass. Selv om produktivitetsveksten har vært lavere etter 2008, så har den ligget høyt i forhold til vestenøstlige land, sier han. Holmøy viser også til at varene som produseres i Norge oppnår høye priser.

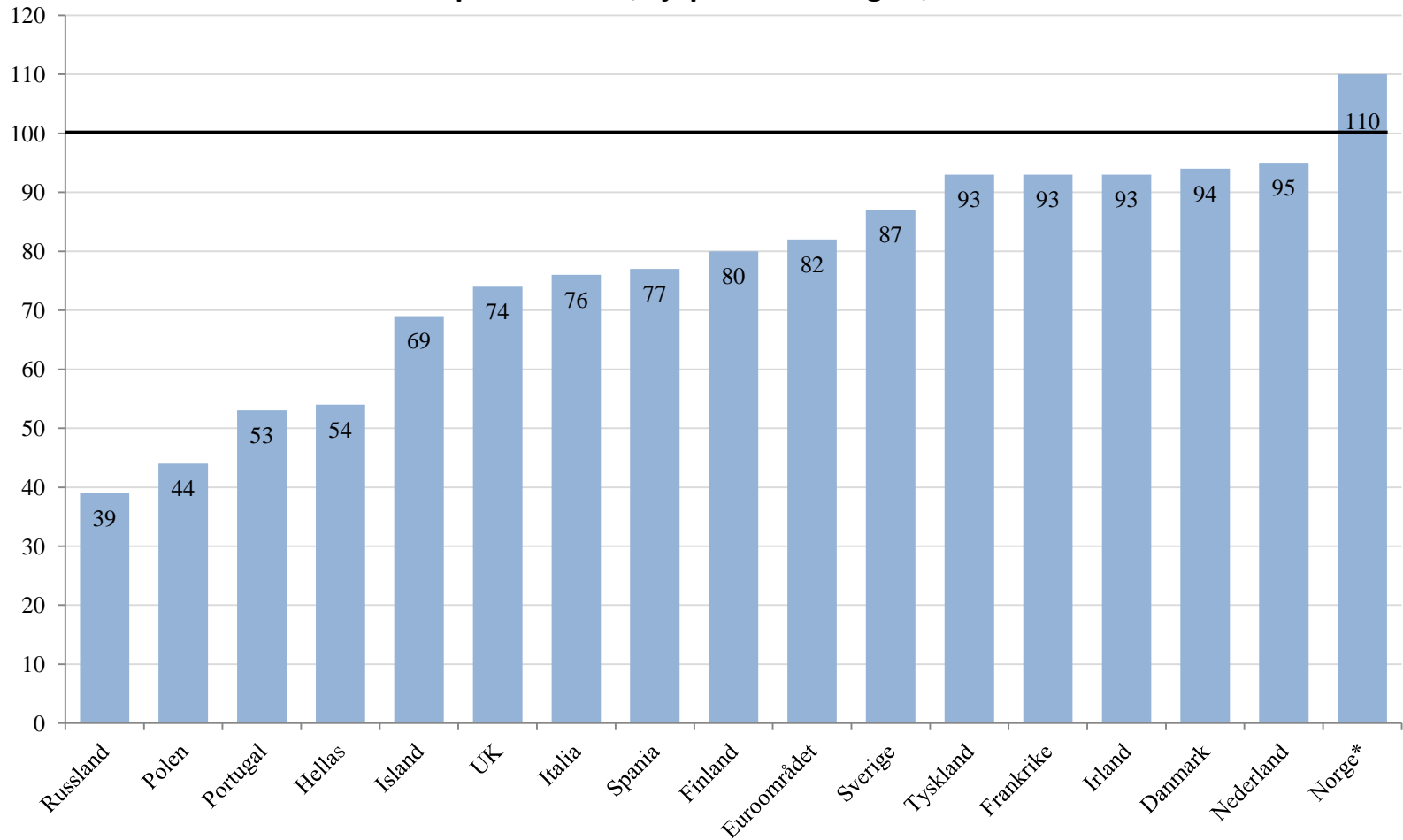
– Norge har truffet godt med varene vi produserer, også når vi ser bort fra olje og gass. Vi eksporterer varer som har stegte i pris, mens prisene på importen har falt, blant annet som følge av at Kina har kommet inn som vareprodusent, sier han.



FLAGLIG MOTSTAND: Siv Jensens svartmaling av produktiviteten stemmer ikke med forskernes virkelighetsbeskrivelse. Her sammen med Jørn Rattsø under framleggningen av rapporten på tirsdag. FOTO: SVAN LYSBERG SOLUM, SCANPIX



Arbeidsproduktivet 2013 BNP per timeverk, kjøpekraftskorrigert, USA=100



Kilde: OECD. Norge: eks. oljerente



- Bilde DN mandag – de rødgrønne hevder hardnakket at produktiviteten ikke har gått ned



Rattsø-utvalgets første rapport

- Tegner et langt mer nyansert bilde av produktivitetsutviklingen i Norge enn det Siv Jensen gjorde da hun satte kommisjonen i arbeid
- Forutsigbare på behov for mer konkurranse i offentlig sektor. Men lavere kostnader og økt produktivitet ikke nødvendigvis to sider av samme sak. (F eks Posten)
- Peker på mekanismene i den norske modellen og kollektiv lønnsdannelse som viktig for produktivitet



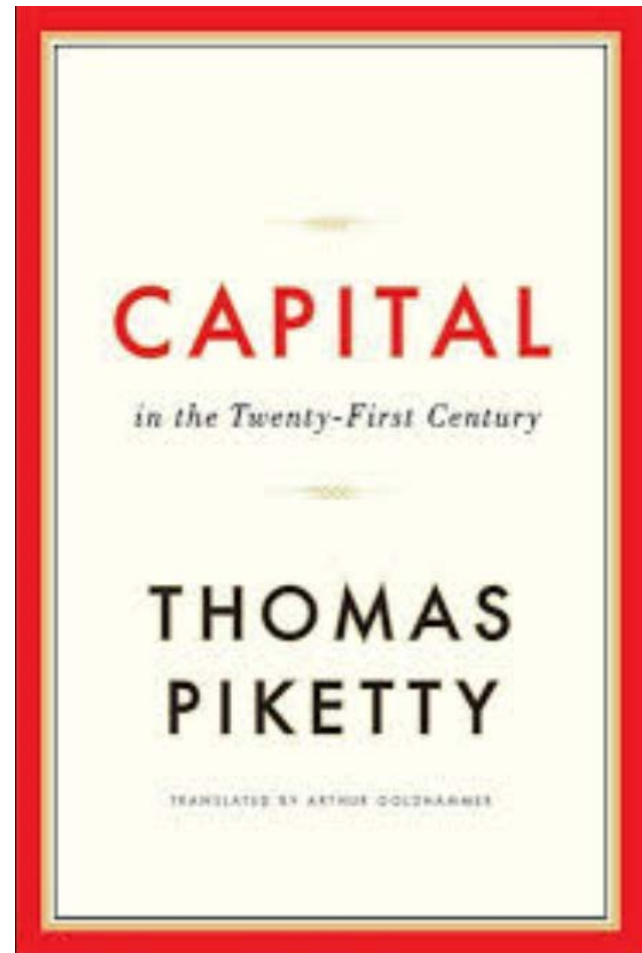
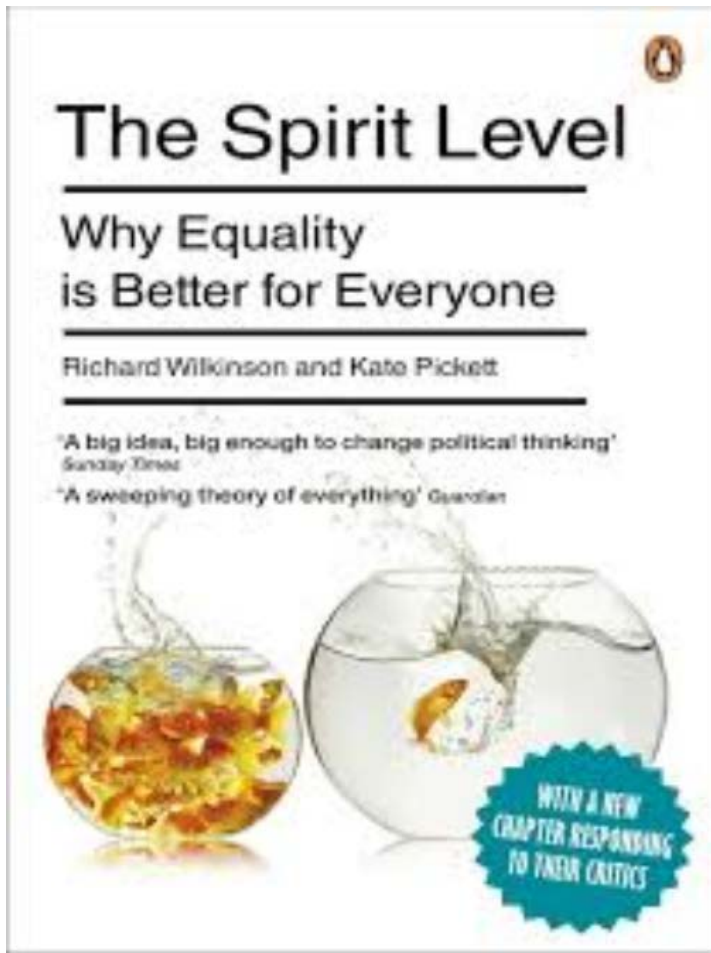
Schumpeter-effekten

Fra utvalgets rapport:

«Vi får relativt lave lønninger i høyproduktive jobber, og relativt høye lønninger i lavproduktive jobber, noe som begrenser omfanget av lavproduktive virksomheter og gir rom for ekspansjon av høyproduktive virksomheter»



1. Små forskjeller = høy produktivitet




Mer til dem som har mest

- Største enkeltsatsning i budsjettet: formuesskattekutt
- Halvparten av skattekuttene går til landets 5 pst. rikeste
- Den rikeste prosenten får mer i skattekutt enn de «fattigste» 75 prosentene
- Folk flest får 2 kroner dagen

Se superøkonomenes dom

Derfor slakter de Erna og Siv

 Klikk på økonomene for å lese svarene



2. Sterke institusjoner og trepartssamarbeid = høy produktivitet



3. Ryddige arbeidsforhold og kompetente ansatte = høy produktivitet

POLITISK STREIK

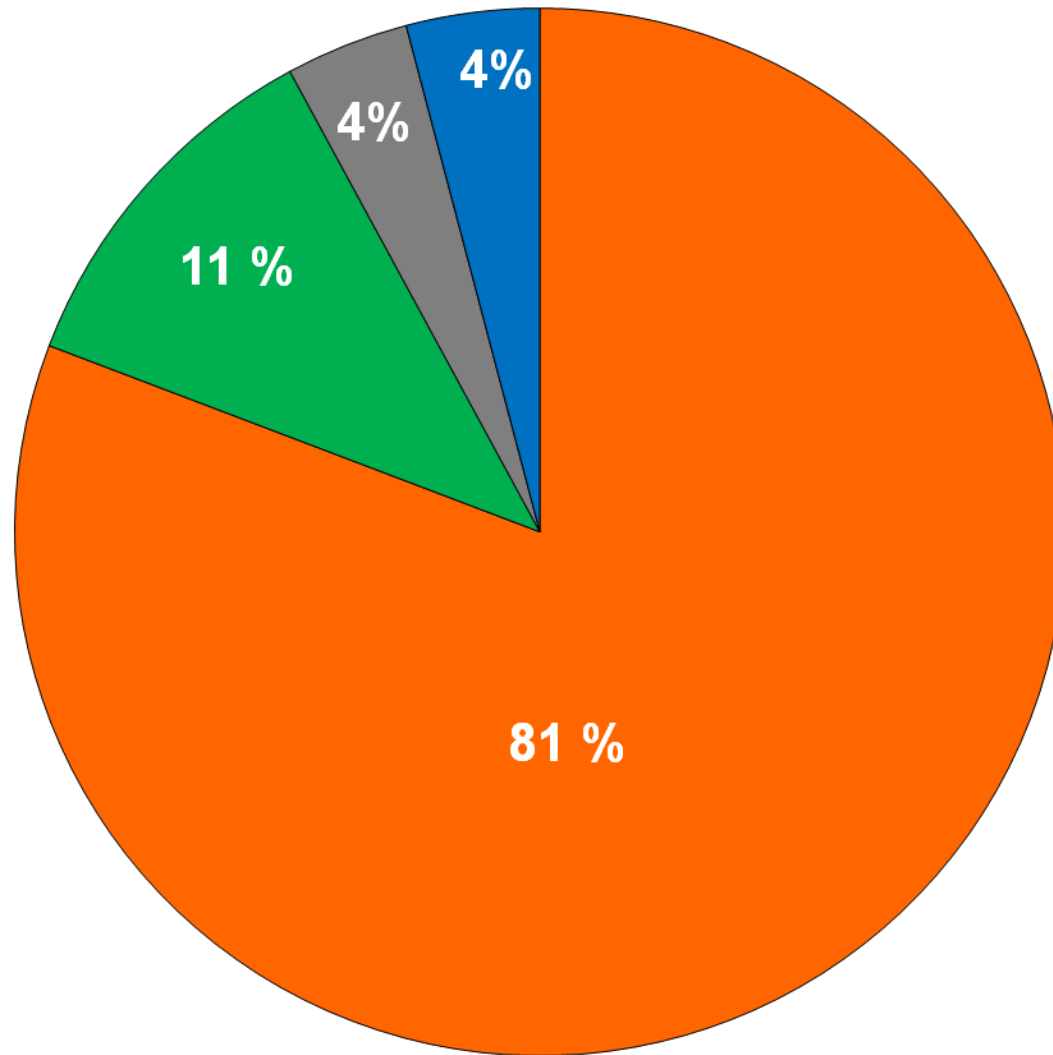
onsdag 28. januar
kl 14.00-16.00





Finn din nærmeste markering på
www.mittarbeidsliv.no

FORSVAR ARBEIDSMILJØLOVEN!
Et uansett igjennomgått og uansett igjennomgått forslag til endring av arbeidsmiljøloven.



Folk er viktigere enn olje



-  Finanskapital
-  Petroleumsformue
-  Realkapital
-  Nåverdi av framtidig arbeidsinnsats



Lavtlønsstrategi vs kompetanse





Arbeiderparti-leder Jonas Gahr Støre. Foto: Fredrik Væriljell / NTB scanpix

Slik vil Arbeiderpartiet løfte yrkesfagene

Arbeiderpartiet har foreslått 33 ulike tiltak for å heve kvalitet og status i yrkesfagene.

annonse

RAGN SELLS

08899



Forum for faglig-politisk samarbeid for velferd og gode offentlige tjenester

